

VĒSTURES AVOTI

GUNĀRS VEISBERGS (1922–2012) UN VIŅA ATMIŅAS PAR NEVEIKSMĪGO BĒGŠANAS MĒĢINĀJUMU NO VENTSPILS UZ ZVIEDRIJU 1945. GADA 8. MAIJĀ

Nacistiskās Vācijas kapitulācijas dienā 1945. gada 8. maijā Ventspils pilsētas komandants tikai pēc ilgas vilcināšanās pēdīgi tomēr deva oficiālu atļauju izbraukt uz Zviedriju visiem, kuri to vēlējās. Lielākajai daļai latviešu bēgļu aizkavētā izbraukšana no Ventspils ostas vēlāk izrādījās liktenīga, jo tikai daži peldlīdzekļi sasniedza Gotlandes krastus, bet pārējos Baltijas jūrā aizturēja padomju kara flotes patruļkuteri. Viena daļa aizturēto tika nogādāta Klaipēdā (Lietuva), bet otra – atgriezta atpakaļ Ventspilī.

Daudzi līdz Zviedrijai veiksmīgi nokļuvušie bēgļi vēlāk emigrācijā publicēja savus atmiņu stāstījumus par piedzīvojumiem brauciena laikā.¹ Gotlandi toreiz nespēja sasniegt vairāki simti bēgļu, taču, protams, līdz pat 20. gadsimta 80. gadu beigām Latvijā viņiem nebija iespējams atklāti dalīties šādās atmiņās. Diemžēl arī pēdējos pārdesmit gados publicētas vien dažu to cilvēku liecības (Jānis Veide,² Arvīds Ludevīks,³ Ieva Cimermane⁴ u.c.), kuri 1945. gada 8. maijā piedalījās šajā neveiksmīgajā bēgšanas mēģinājumā un vēlāk bija spiesti atgriezties atpakaļ. Tāpēc īpaši vērtīgs ir vēl viena tā laika notikumu aculiecinieka rīdzinieka Gunāra Veisberga (20.01.1922.–08.01.2012.) stāsts, kas papildina agrāk klajā nākušo atmiņu klāstu.

2000. gada 28. jūnijā un 2003. gada 16. jūnijā G. Veisbergs tikās ar mani Latvijas Universitātes Latvijas vēstures institūtā Rīgā, Akadēmijas laukumā 1, un pastāstīja par savu kādreizējo neveiksmīgo bēgšanu uz Zviedriju. Pirmais G. Veisberga stāstījums 2000. gadā bija informatīvi konspektīvs un vēlāk daudz plašākā apjomā tika izklāstīts 2003. gadā sniegtajās atmiņās, tādēļ publicēšanas ērtību nolūkā abi teksti ir apvienoti vienā. Neliels fragments no G. Veisberga liecībām iepriekš ticis izmantots manā referātā “Kurzemes bēgļu laivas uz Zviedriju 1944./45. gadā”, kas nolasīts 2005. gada 14. aprīlī Liepājā starptautiskajā konferencē “Otrā pasaules kara beigas Kurzēmē – zināmais, aizmirstais, pētāmais”. Referāts pēc tam tika publicēts arī presē.⁵

Gunārs Veisbergs dzimis 1922. gada 20. janvārī Rīgā. Viņa tēvs Andrejs Veisbergs (20.02.1885.–15.04.1961.) bija Valsts kontroles ierēdnis, bet māte Marta Alvīne Veisberga, dzimusi Liepa (19.08.1891.–08.05.1972.), strādāja par bērnu ārsti. Neatļaidīgā darbā iegūtā turība ļāva G. Veisberga vecākiem 1937. gadā uzcelt Rīgā Mazajā Nometņu ielā netālu no krustojuma ar Pārslas ielu māju, kas kļuva par viņu dzīves lolojumu.⁶ Kara laikā G. Veisbergs absolvēja Āgenskalnā ģimnāziju⁷ un vēlāk iestājās Konservatorijā. Viens no iestāšanās augstskolā iemesliem bija nevēlēšanās dienēt vācu armijā, taču muzikālas nodarbības viņam arī vienmēr bija patikušas. 1944. gada rudenī līdz ar frontes tuvošanos Rīgai G. Veisbergs nonāca Kurzemē, kur plānoja un mēģināja bēgt uz Gotlandi.

Pēc kara viņam izdevās atgriezties Rīgā un uzsākt studijas Latvijas Valsts universitātes Inženierzinātņu fakultātē, kur G. Veisbergs arī satika savu nākamo sievu Olitu Grosu (1923). Viņu laulībā piedzima divi dēli: Guntis (1952) un Andrejs (1960). Pēc augstskolas beigšanas G. Veisbergs vispirms strādāja par inženieri, vēlāk vadīja Valsts plāna komitejas uzraudzītus celtniecības darbus un ar prieku piedalījās Rundāles pils atjaunošanā. Pēc aiziešanas pensijā viņš turpināja aktīvi darboties projektēšanas institūtos “Laukuprojekts” un “Agroprojekts”, kā arī Mencendorfa muzejā.

Pēc savas ievirzes G. Veisbergs bija mehāniķis meistarotājs. Viņš pats uzcēla vasarnīcu Rīgas rajona Garciemā, audzēja puķes un vecumdienās nodarbojās ar biškopību.

G. Veisbergs nomira 2012. gada 8. janvārī Rīgā īsi pirms savas 90 gadu jubilejas.

G. Veisberga dzīves un darba gājumu izdevās apkopot, pateicoties viņa dēlam Latvijas Universitātes Humanitāro zinātņu fakultātes profesoram Dr. habil. philol. Andrejam Veisbergam. Publikāciju bagātīgi ilustrē A. Veisberga atvēlētās fotogrāfijas un 20. gadsimta 40. gadu privātie dokumenti no viņa dzimtas arhīva.

Iepazīnies ar publicēšanai sagatavotajām G. Veisberga atmiņām, A. Veisbergs atcerējās vēl pāris viņa tēva stāstīto epizožu saistībā ar 1944.–1945. gada notikumiem.

Atrodoties Kurzemē, G. Veisbergs samērā bieži tikās ar Pēteri Pētersonu (24.05.1923.–09.10.1998.), kurš arī, kā toreiz teica, “skatījās uz Zviedrijas pusi”. Pēc kara viņi turpināja sasveicināties, satiekoties uz ielas, taču acīmredzot tuvāk runāties vairs nevēlējās, jo tēma par bēgšanu uz Zviedriju padomju laikos bija politiski pārāk “slidena”.

Tūlīt pēc padomju karaspēka ienākšanas Ventspilī 1945. gada maijā G. Veisbergs pārpeldēja kanālu, kura otrā krastā atradās notriekta vācu lidmašīna, noskrūvēja tai elektromotoru un tad pārpeldēja ar to atpakaļ. Elektromotors bija varen smaga ierīce. Veisbergu ģimenei tas Rīgā vēl ilgus gadus atradās mājās un tika izmantots praktiskiem nolūkiem.

GUNĀRA VEISBERGA ATMIŅAS

“Esmu dzimis 1922. gadā.

Mūsu ģimenei Rīgā piederēja divstāvu koka māja pie Pārslas ielas tramvaja pieturas. Braucot no centra, māja atrodas labajā pusē un tagad [2003. gadā] nokrāsota spilgti dzeltenā krāsā. Man kara laikā bija baltā biļete tuberkulozes nūjiņu dēļ, tāpēc nebija jādienē vācu armijā. Protams, palīdzēja arī tas, ka mana māte Marta Veisberga bija ārste. Rīgā, Mārupes ielas un Āgenskalna tirgus stūrī, kādas mājas pirmajā stāvā mūsu ģimenes paziņam – gaļas tirgotājam Feizakam bija skārnis.

1944. gadā mēs ar māti kopā ar Feizakiem kravās mašīnā no Rīgas devāmies uz Kurzemi, bet tēvs palika Rīgā. Mēs aizbraucām līdz Kuldīgai, kur apmetāmies pie Feizaka paziņas mežziņa Krastiņa. Krastiņam divi dēli bija iestājušies “Jagdverband” (viens bija vārdā Ziedonis), bet viens vārdā Tālrīts – leģionā. Feizaki ar vilcienu aizbrauca uz Liepāju, bet pēc tam laikam nokļuva Vācijā, vismaz es par viņiem vairāk neko neesmu dzirdējis. Pēc Feizaku aizbraukšanas Kuldīgā palika viņu smagā gaļas vedamā mašīna, ar kuru es kopā ar citiem aizbraucu uz Ventspili, kur mēs nodibinājām sakarus ar t.s. Zviedrijas braucējiem.⁸ Pulkvedis Jēkabs Alberts⁹ paņēma minēto smago mašīnu un solīja sagādāt vietu kādā bēgļu laivā, bet tas tā arī nenotika. Līdz kapitulācijai es atrados netālu no Ēdoles.

Vācijas kapitulācijas dienā mēs kopā ar māti ar mazo “bānīti” aizbraucām uz Ventspili un aizgājām uz ostmalu. Ieraudzījām kādā laivā Valdemāru Ģinteru,¹⁰ kurš aicināja arī mūs laivā, bet māte sacīja, ka mums nav līdz čemodānu, tāpēc jāaiziet pēc tiem uz pilsētu. V. Ģinters atbildēja, ka viņi tik ilgi nevarot gaidīt. Kad mēs ar māti atgriezāmies ostmalā ar čemodāniem, V. Ģintera laiva jau bija aizbraukusi. Mana māte pazina V. Ģinteru un Jāni Balodi.¹¹

Vakarā ostmalā viss gāja pa gaisu. Ostā bija haoss. Vācu armija plēsās un ņēmās. Ar vieglajām mašīnām bija sabraukuši vācu virsnieki, kuri sēdās kuģos. Vietējie iedzīvotāji savukārt izlaupīja vāciešu atstātās mašīnas un pēc tam vēl ilgi tirgojās ar tajās iegūtajām lietām. Pretējā pusē kanālam ūdenī uz vēdera stāvēja vācu hidroplāns, kas tā arī ūdenī palika, jo nevarēja pacelties gaisā. Hidroplānu laikam krievi bija sašāvuši.

Mēs ar māti uzkāpām uz kuģa “Strēlnieks”. Bija notikusi sabotāža, un kuģa motors nedarbojās, tāpēc otrs kuģis “Rota” to paņēma trosē. Uz “Strēlnieka” bija sakāpis ap 200 cilvēku, uz “Rotas” – vēl vairāk. Cilvēki uz “Strēlnieka” satupās – citi uz klāja,

citi lejā. Pūta dūšīgs vējš. Braucām visu nakti. No rīta virs kuģiem riņķoja padomju “kukuruzņiks”,¹² bet pēc tam parādījās ātrlaivas. No “Rotas” cilvēkus pārsēdināja uz ātrlaivām, bet pēc tam pasažierus no “Strēlnieka” pārsēdināja uz “Rotas”, jo pašu “Strēlnieku” padomju ātrlaivas jūrā uzspridzināja un nogremdēja. Uz ātrlaivām pārsēdinātos cilvēkus aizveda uz Klaipēdu. Padomju ātrlaivas lika “Rotai” atgriezties Ventspilī, bet pašas aizbrauca. Padomju pārstāvji jūrā visiem atņēma pasēs. Man bija divas pasēs, tāpēc atdevu tikai vienu, bet otru paturēju. Abas pasēs bija uz mana īstā vārda. Uz kuģa bija runāšana, vai klausīt dotajai pavēlei, jo ātrlaivu tuvumā vairāk nebija, tomēr kapteinis¹³ neuzdrošinājās neklausīt un atgriezās Ventspilī. “Rota” peldot grima arvien dziļāk ūdenī, un, atgriežoties Ventspilī, tai ūdens bija jau līdz bortiem. Vēlāk “Rota” strādāja Ventspils ostā.

No man pazīstamajiem cilvēkiem, kuri bija uz “Strēlnieka” un “Rotas”, neviens pēc kara arestēts netika. Uz “Strēlnieka” brauca Pumpuru ģimene, kura dzīvoja Ventspilī, Saules ielā. Uz “Rotas” savukārt pazinu savu klasesbiedreni, vārdā Ilga, ar kuru, izbraucot no Ventspils, es sasveicinājos, mājot ar roku. Viņa nokļuva Klaipēdā, bet pēc tam tika palaista mājās. Tagad [2003. gadā] Ilga jau ir mirusi.

1945. gada 8. maijā arī profesors Vilis Skārds¹⁴ neveiksmīgi mēģināja ar “Strēlnieku” vai “Rotu” aizbēgt no Ventspils uz Zviedriju.

Kad “Rota” atgriezās Ventspilī, tur nebija nekādas varas, un visi atbraucēji izklīda. Padomju vara nodibinājās pēc trīs–četrām dienām, un tad sākās reģistrācija. Es Ventspilī legalizējos, iestājos darbā, vēlāk atgriezos Rīgā un iestājos Latvijas Valsts universitātē. Vienreiz pie LVU specdaļas ieraudzīju pulkvedi J. Albertu.

Rīgā es atgriezos no Ventspils ar lidmašīnu. Vienu dienu Ventspilī izlasīju paziņojumu, ka uzsākta gaisa satiksme starp Rīgu un Ventspilī. Nopirku biļeti un norādītajā dienā ierados Ventspils lidlaukā, kurā bija neliela būda. Tajā atradās lidlauka darbinieks – vīrs ar vienu kāju, kurš apstiprināja, ka lidmašīna būšot. No Rīgas ar pasta saiņiem ieradās “kukuruzņiks”. Bez manis lidlaukā bija ieradusies vēl viena jauna skaista meitene. Pilots izsvieda pasta saiņus un sacīja, ka viņam lidmašīnā ir tikai viena vieta, bet pēc tam atmeta ar roku, iesēdināja lidmašīnā gan mani, gan man klēpī meiteni un lidoja atpakaļ uz Rīgu.”

Atmiņas publicēšanai sagatavojis un komentējis
Dzintars Ērglis

ATSAUCES UN PIEZĪMES

- 1 Osvalds Freivalds, E. Alksnis (1956). *Latviešu kaŗavīru traģēdija Zviedrijā*. Kopenhāgena: Imanta, 47.–51. lpp.; Valentine Lasmane (sast.) (1993). *Pāri jūrai 1944./45. g.* Stokholma: Memento Latvija, 235.–241. lpp.; u.c.
- 2 Tālivaldis Vilciņš (1995). [Jānis Veide] Partizāna dienasgrāmata. Ceļā uz Gotlandi. *Latvijas Arhīvi*, 1, 83.–86. lpp.
- 3 Pēdējais reiss. Glābšanas kuģa Rota kapteiņa tālbraucēja kapteiņa Arvīda Ludevika stāsts. *Neatkarīgā Rīta Avīze*, 08.05.1996, 3. lpp.
- 4 Ieva Cimermane (1997). Par maniem vecākiem. No: Andris Caune (red.). *Arheologi Elvīra Šnore (1905–1996) un Rauls Šnore (1901–1962): Biobibliogrāfija, vēstules, laikabiedru atmiņas*. Rīga: Latvijas vēstures institūta apgāds, 83. lpp.
- 5 Dzintars Ērglis (2005). Kurzemes bēgļu laivas uz Zviedriju. *Kurzemes Vārds*, 09.05.2005, 6. lpp.
- 6 Kopš 1937. gada Veisbergu ģimenei piederēja māja Āgenskalnā, Mazajā Nometņū ielā 55, kurai līdz māju numuru maiņai šajā ielā 1938. gadā adrese bija Mazā Nometņu iela 37. Pirms tam Veisbergi līdz 1937. gada februārim dzīvoja Rīgā, Mārupes ielā 2–5/7, bet vēl agrāk: Rīgā, Matīsa ielā 43–3, Rīgā, Marijas ielā 56/58–9, Rīgas apr. Salas pag., Rīgas Jūrmalā, Majoros un citur. (*Latvijas Nacionālais arhīvs – Latvijas Valsts vēstures arhīvs* (turpmāk: LVVA), 2942. f. (Rīgas pilsētas un apriņķa mājas grāmatas (arhīva kolekcija)), 1. apr., 8955. l., 119., 120., 239.–242. lp.; LVVA, 2942–1–10416, 8., 9. lp.; LVVA, 2996. f. (Rīgas prefektūras pasu lietu kolekcija), 4. apr., 4759. l., 1. lp.; LVVA, 2996–20–11564, 1. lp.; LVVA, 2996–20–11565, 1. lp.).
- 7 Tagadējā Rīgas valsts vācu ģimnāzija Rīgā, Āgenskalna ielā 21a, kura 20. gs. 30. gados saucās 2. Rīgas valsts ģimnāzija, bet 1940. gada septembrī tika pārdēvēta par Rīgas 5. vidusskolu.
- 8 Domāti 1943. gada 13. augustā dibinātās nacionālās pretošanās kustības organizācijas “Latvijas Centrālā padome” (LCP) dalībnieki, kuri kopš 1944. gada organizēja bēgļu laivu satiksmi no Kurzemes piekrastes uz Gotlandes salu un tautā tika saukti par “Zviedrijas braucējiem”.
- 9 Jēkabs Gustavs Alberts (07.11.1894.–25.07.1952.) – kopš 1939. gada Latvijas armijas pulkvedis-leitnants. LCP dalībnieks. Pēc kara sadarbojās ar padomju represīvajiem orgāniem.
- 10 Valdemārs Ģinters (27.11.1899.–24.07.1979.) – ievērojams arheologs, no 1934. līdz 1944. gadam Valsts vēsturiskā muzeja direktors. LCP dalībnieks, vadīja Ventspilī organizācijas darbību t.s. Kurzemes katla periodā. 1945. gada 8. maijā ar laivu “Līga” aizbēga no Ventspils uz Zviedriju, kur dzīvoja līdz mūža beigām. (V. Ģintera atmiņas par bēgšanu 1945. gada 8. maijā uz Gotlandi ir informatīvi bagātas, jo tās publicētas no viņa dienasgrāmatas, sk.: Valdemārs Ģinters (2000). *Dienasgrāmata. No: Cauri gadsimtiem. Rakstu krājums veltīts Valdemāram Ģinteram (1899–1979)*. Rīga: NIMS, 15.–16. lpp. (Latvijas Vēstures muzeja raksti, Nr. 7: Arheoloģija un antropoloģija).)
- 11 Jānis Balodis (20.02.1881.–08.08.1965.) – Atbrīvošanas kara laikā Latvijas armijas virspavēlnieks, kopš 1920. gada Latvijas armijas ģenerālis. 1925.–1934. gadā Saeimas deputāts, 1931.–1940. gadā Latvijas Republikas kara ministrs. No 1940. līdz 1956. gadam atradās dažādās padomju ieslodzījuma vietās.

- ¹² “Kukuruzņiks” – neliela izmēra padomju lidmašīna (divplāksnis). Otrā pasaules kara laikā gan šāda tipa lidmašīnas sauca par “tihohodiem”. Nosaukumu “kukuruzņiki” tās ieguva 20. gs. 50. gados, kad PSRS sākās masveidīga kukurūzas apsmidzināšana no gaisa pret kaitēkļiem vai arī kādas citas lauksaimniecības darbības. Dažādu kukaiņu indes un minerālmēslu PSRS bija maz, tāpēc tos izmantoja tikai visprioritārāko kultūru, pirmkārt jau kukurūzas, lauku apstrādāšanai. Redzot lidmašīnas virs kukurūzas laukiem, iedzīvotāji tās arī iesauca par “kukuruzņikiem”.
- ¹³ Velkoņa “Rota” kapteinis bija Arvīds Ludevīks (17.08.1912.–29.04.1996.), kuram 1946. gada 18. martā Latvijas un Igaunijas valsts jūras kuģniecību Kara tribunāls slēgtā tiesas sēdē Ventspilī par šo braucienu uz Zviedriju piesprieda piecus gadus labošanas darbu nometnēs un politisko tiesību atņemšanu uz diviem gadiem. (*Latvijas Nacionālais arhīvs – Latvijas Valsts arhīvs*, 1986. f. (Latvijas PSR VDK par sevišķi bīstamiem pretvalstiskiem noziegumiem apsūdzēto personu krimināllietas (1919–1991)), 1. apr., 15534. l., 186., 187. lp.)
- ¹⁴ Vilis Skārds (03.03.1894.–19.08.1980.) – Dr. ing., kopš 1937. gada Latvijas Universitātes profesors, nacistu okupācijas laikā Inženierzinātņu fakultātes dekāns. No 1945. gada februāra līdz maijam bija hidrometrisko posteņu novērotājs Kurzemē, bet no 1945. gada maija līdz jūlijam Ventspils pilsētas izpildkomitejas vecākais inženieris. Pēc tam atkal LVU mācību spēks un zinātnisku pētījumu un publikāciju autors.

Andrejs un Gunārs Veisbergi pie savas mājas Rīgā, M. Nometņu ielā,
20. gs. 30. gadu beigās

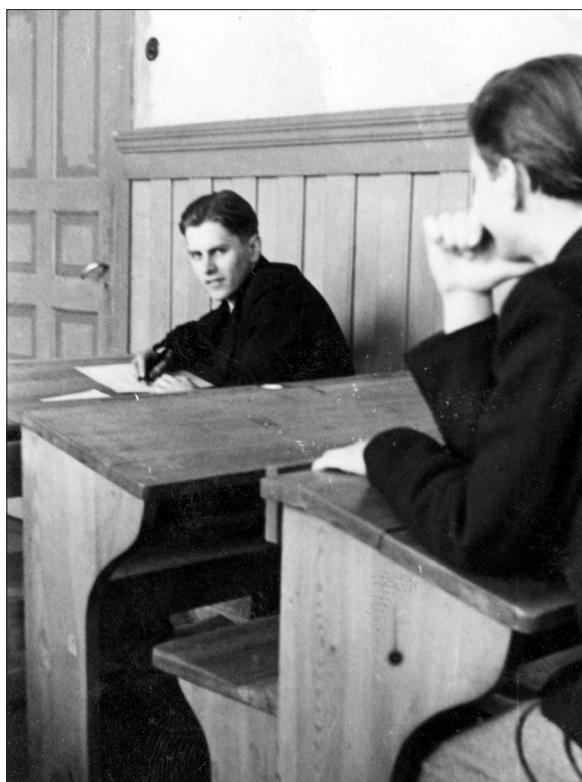
Marta un Gunārs Veisbergi Rīgā
1937. gada 15. jūnijā

Marta Veisberga 20. gs.
30. gadu beigās

Gunārs Veisbergs
(no kreisās)
ģimnāzijā Rīgā
1941. gadā

Gunārs Veisbergs
(no kreisās)
ģimnāzijā Rīgā
1941. gadā

Marta un Gunārs Veisbergi
20. gs. 30. gadu beigās

Marta Veisberga 1940. gadā

Gunārs Veisbergs 20. gs. 50. gados

Verlängert bis zum
Pagarināta līdz

Verlängert bis zum
Pagarināta līdz

Verlängert bis zum
Pagarināta līdz

Verlängert bis zum
Pagarināta līdz

BT/669/48-10 G 9501 4. spiestuve Rīgā, 12.800 4291

Lauvāns

GAĻAS IZSTRĀDĀJUMU UZŅĒMUMA
"MILLERS, FEIZAKS
un biedri"
Rīgā, Kaļiņiemā ielā 3.

**AUSWEIS
DIENESTA APLIECĪBA**

NR 115

Name
Uzvārds Veisbergs

Vorname
Vārds Gunārs

Wohnort
Dzīves vieta M. Nometņu ielā Nr. 55-3

Beruf, Amtsbezeichnung
Nodarbošanās, amats jaungrāmatvedis.

20. augusta 1944.

Unterschrift des Ausweisinhabers
Dienesta apliecības īpašnieka paraksts

Gültig bis zum
Derīga līdz 20. sept. 44. g.

GAĻAS IZSTRĀDĀJUMU UZŅĒMUMA
"FLEISCHWAREN-BETRIEB
"MILLER", FEIZAKS
und Co."
Rīgā, Kaļiņiemā
un biedri

GAĻAS izstrādājumu uzņēmuma "Millers, Feizaks un biedri" (*Fleischwaren Betrieb "Miller, Feisak und Co"*) Rīgā 1944. gada 20. augustā izdotā dienesta apliecība jaunākajam grāmatvedim Gunāram Veisbergam

POLIZEIPRÄFEXT RIGA ^{XI} REVIER
RIGAS POL. PREFEKTS IECIRKNIS

Sonderausweis — Sevišķa atļauja

Gunārs Veisbergs Grāmatvedis
Vorname — vārds Zieme — uzvārds Beruf — nodarbošanās

geb. am 1922. 20. 1. in Rīgā
dzimis kur

wohnhaft in Rīgā, Strasse — iel. Nometņu Nr. 55.-3.
ar dzīves vieta

ist berechtigt, das Stadtgebiet Riga dauernd vom 11. sept. bis 30. sept.
ir tiesības laikā no līdz

am _____ in der Zeit von _____ bis _____ Uhr
datums līdz nokļūst. līdz

zu betreten und zu verlassen.
ienākt Rīgas pilsētā un to atstāt.

Dieser Sonderausweis ist nur gültig in Verbindung mit dem Personalausweis Nr. VA 017456 ausgestellt
Ši sevišķā atļauja darbojas kopā ar personas apliecību izdotu

vom Rīgas prefektūra 1939 g. 24. jūlija Nr. 454499
no

Rīga, den 21. sept. Pol. kanteinis
Lidzot u. 24 der Anstellung, Unterzeichnet
Lidzotāns vieta u. datums. pol. pref. iec. vec. priekš-ks

(Stempel)

Latvian Citizenship Certificate, Riga, V 228, Nr. 17421

Rīgas policijas prefekta 11. iecirkņa vecākā priekšnieka izdotā sevišķā atļauja (*Sonderausweis*) grāmatvedim Gunāram Veisbergam laika posmā no 1944. gada 21. septembra līdz 30. septembrim ierasties Rīgas pilsētā un to atstāt

Liepājas SS kara apriņķa pārvaldes Ventspils iesaukšanas punkts. Ventspils, 16. Nov 1944 g. № 78

44 Wehrbezirkkommando Libau Wehrmeldeamt Windau, den 16. Nov 1944 № 77

Apliecība

Šis apliecības uzrādītājam Veisbergs
Gunars dzim. 20. 1. 1922
dziv. Jerm. Maugauer pag
sakarā ar izbraukšanu uz Vāciju iesaukšana aktīvā kara dienestā pagaidām atlikta.

Apliecība derīga līdz s. g. 20. decembris

Ventspils iesaukšanas punkta priekšnieks
Plkv.-ltn. Anckevs

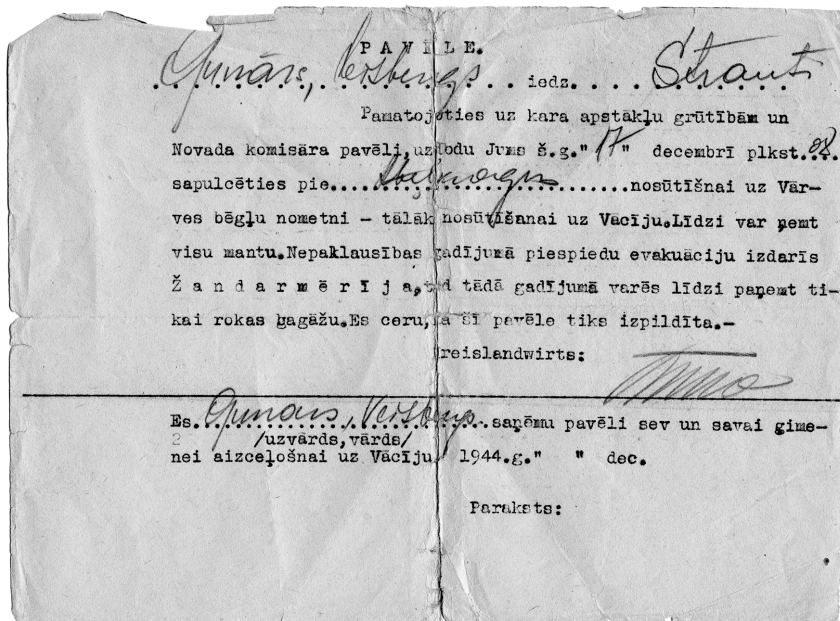
Ausweis

Hiermit wird bescheinigt, dass der Vorweiser dieses Ausweises Heisberg, Gunar
geb. 20. 1. 1922, wohnh. Jerm. Maugauer, vizes d. Ausreise nach Deutschland von der Einberufung in Wehrdienst befreit ist.

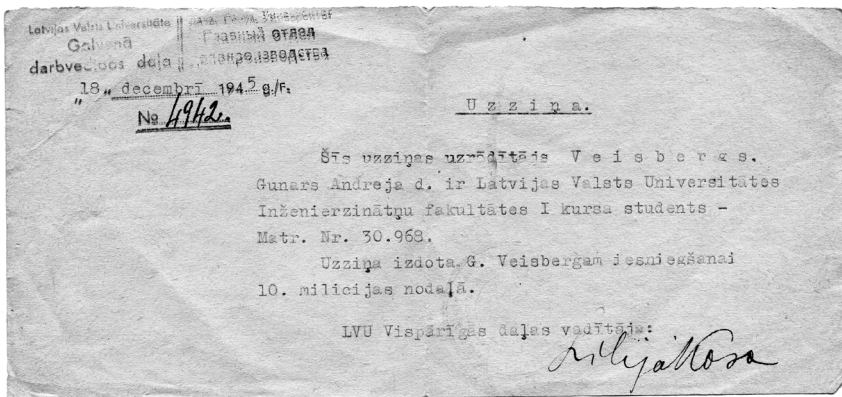
Der Ausweis ist Gültigkeit bis zum 20. Dezember 1944

Ostufst. und Kommandeur

Liepājas SS kara apriņķa pārvaldes Ventspils iesaukšanas punkta priekšnieka 1944. gada 16. novembrī izdotā apliecība (*Ausweis*) Gunāram Veisbergam par iesaukšanas aktīvajā karadienestā pagaidu atlikšanu sakarā ar viņa izbraukšanu uz Vāciju

Kreislandvirta (*Kreislandwirt* – aprīnķa lauksaimniecības vadītājs) pavēle Gunāram Veisbergam 1944. gada 17. decembrī doties uz Vārves bēgļu nometni Ventspils aprīnķī tālākai nosūtīšanai uz Vāciju

Latvijas Valsts universitātes Galvenās darbvedības daļas 1945. gada 18. decembrī Gunāram Veisbergam izdota uzzīņa iesniegšanai Rīgas pilsētas 10. milicijas nodaļā, ka viņš ir LVU Inženierzinātņu fakultātes 1. kursa students

УПРАВЛЕНИЕ ВОЕННОГО КОМЕНДАНТА **Пропуск**
 Города

Выдан *ср. Вейсберг. М.А.*
 работающему *в Вентспилском отд. Здравоохранения*

в том, что ему разрешается хождение по городу Вентспиле ~~д~~
Городовулоче

Пропуск действителен *до 29 июля* 1945 года.

29/6-45
 Военный комендант гор. Вентспиле
 гор. майор *Месер* (Чубуков).

VAPP spiestuve Ventspils, Tīrgus ielā 6

Ventspils pilsētas kara komandanta 1945. gada 29. jūnijā Martai Veisbergai izdota caurlaide ar atļauju pārvietoties pa Ventspils pilsētu visu diennakti līdz 1945. gada 29. jūlijam